

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

پردیس بین الملل - دانشکده داروسازی

پایان نامه

جهت اخذ درجه دکتری رشته داروسازی

عنوان:

بررسی مصرف منطقی داروهای بنزودیازپین در داروخانه
های شهری

استادان راهنما:

سرکار خانم دکتر پدیده قائلی

جناب آقای دکتر علیرضا حیاط شاهی

نگارش:

امیر میر محمد حسینی

۹۲/۰۵

چکیده :

از آنجایی که داروهای بنزودیازپین در کشور ما مصرف بالایی دارند توجه به مصرف اصولی آن از اهمیت خاصی برخوردار است. با توجه به مصرف بالای بنزودیازپین در کشور ما، چه با نسخه و چه آزاد، به نظر می‌رسد تجویز و مصرف این داروها از الگوی صحیحی پیروی نمیکند و نیاز به تغییر در روند مشاوره با بیمار در مصرف این داروها وجود دارد. هدف از انجام این مطالعه این است که نمایان سازد آیا مصرف بنزودیازپین‌ها منطقی صورت می‌گیرد یا خیر.

به همین منظور یک مطالعه مقطعی ارزیابی مصرف منطقی این داروها بر روی ۳۰۰ نفر از مصرف کنندگان انجام گرفت. شرط ورود سن بین ۱۸ تا ۶۵ سال بود. در این کار نحوه مصرف دارو در افراد دریافت کننده بنزودیازپین با مصاحبه و ارزیابی به وسیله فرم پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفت. در فرمی که به فرد داده میشود تاریخ تولد، حروف اول نام و نام خانوادگی، کد فیش، تلفن و منطقه محل سکونت ذکر شده است. در بررسی نهایی نوع بنزودیازپین، روند تجویز و مصرف منطقی آن تحت آنالیز آماری قرار گرفت.

نتایج بدست آمده نشان میدهد بسیاری از موارد تجویز و مصرف داروهای

بنزودیازپین به صورت منطقی انجام نمیپذیرد.

کلمات کلیدی: بنزودیازپین، مصرف منطقی داروها، بی‌خواهی، تجویز منطقی، الگوی مصرف ، دکتر

داروساز،

Abstract:

Since benzodiazepines (BZD) are used in high quantity in Iran, attention to the utilization of this drug group is absolutely prominent. There are noticeable numbers of prescriptions written for BZDs in this country while a large number of patients use benzodiazepines without a prescription (self-medication). It seems to be crucially important to consult patients at the time of dispensing the medication in the pharmacy. This study was conducted as a cross sectional prospective study on 313 patients who came to two community (retail) pharmacies, one in Tehran and one in Kerman, Iran.

All patients participated in this study were adults between 16 to 70 years of age. Demographic and utilization related information was collected during interviews at the dispensing time. Total of 313 utilization review forms were evaluated from 91/03/30 through 91/12/30. In most cases it was noted that the use of BZDs was not based on a protocol that emphasizes the rational use of medications. Further research in this area is needed to confirm the results of this study. Additionally, public education via media, brochures and lectures is needed for rational prescribing and use of BZD's in the society.

Key words: Benzodiazepines, Drug utilization review, BZD, DUR, Prescription, Pharmacist, Rational use, education